

Aftale om kommunernes økonomi for 2008

10. juni 2007

1. Indledning

Som led i kommunalreformen overtog kommunerne i 2007 en række opgaver fra de nedlagte amter. Med afsæt heri har regeringen og KL drøftet de økonomiske rammer for kommunerne i 2008. Der er enighed om, at der med aftalen for 2008 er skabt grundlag for, at kommunerne under ét kan videreføre det nuværende opgaveniveau inklusive overtagne opgaver.

Der er samtidig enighed om, at kommunerne i de kommende år vil udnytte de muligheder for større effektivitet og kvalitet, der har været blandt målene for kommunalreformen.

Regeringen og KL blev i aftalen om kommunernes økonomi for 2007 enige om hovedprincipperne for den fremtidige dialog, hvor styringsrelationer mellem staten og kommunerne i højere grad fokuseres på styring ved opstilling af mål og økonomiske rammer frem for regulering af processerne i opgaveløsningen. Det vil bidrage til at skabe rum for lokale løsninger og understøtter en effektiv opgavevaretagelse og ressourceanvendelse.

I forlængelse af sidste års aftale er regeringen og KL nået til enighed om en række principper for decentral styring. Det indebærer blandt andet en klar politisk ansvarsfordeling for opgaveløsningen, frihed for den enkelte kommune og på institutioner til at tilrettelægge arbejdet inden for politisk fastsatte rammer, et decentralt driftsansvar og regelforenkling.

Der er igangsat et arbejde med henblik på at fremlægge en strategi for en kvalitetsreform. Der er ligeledes aktuelle forhandlinger mellem de offentlige arbejdsgivere og arbejdstagere om en trepartsaftale.

Regeringen har over for KL tilkendegivet, at kommunerne i efteråret 2007 vil blive inddraget i drøftelsen af konkrete initiativer med henblik på at styrke kvaliteten af den offentlige borgernære service i kommunerne. I det omfang konkrete initiativer medfører udgifter for kommunerne, vil regeringen sikre den nødvendige finansiering hertil i overensstemmelse med DUT-principperne.

2. Principper for decentral styring

I forlængelse af økonomiaftalen fra 2006 og arbejdet med kvalitetsreformen har regeringen og KL opnået enighed om en række principper for god decentral styring, jf. boks 1.

Kommunalreformen har styrket kommunerne og skabt nye vilkår og behov for styring. Regeringen og KL er enige om, at principperne for decentral styring sætter rammerne for en klarere samarbejdsmodel mellem stat og kommuner og tydeliggør ansvarsdelingen. Principperne anvendes med respekt for gældende lovgivning, således at regler om sikring af borgernes rettigheder og retssikkerhed fortsat udgør grundlæggende vilkår for samarbejdet.

Principperne skal herudover understøtte kvalitet og effektivitet i opgavevaretagelsen i de decentrale institutioner. De skal sikre gennemsigtighed, så ansvaret for serviceniveau og prioriteringer synliggøres, og indsats og resultater af arbejdet fremstår klart for borgerne.

Regeringen og KL er enige om, at en stærk decentral offentlig sektor sikrer mest kvalitet for pengene. Opgaveløsningen kan tilpasses borgernes lokale præferencer, og indsigt i de lokale forhold skaber mulighed for effektiv prioritering. Det betyder også, at serviceniveauet på de enkelte velfærdsområder inden for lovgivningens rammer kan være forskelligt kommunerne imellem.

Principperne for decentral styring udgør et klarere grundlag for opgavevaretagelsen i de decentrale kommunale institutioner. Institutionerne står helt centralt som primær producent af den borgernære offentlige service på en lang række områder. Inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen sætter, skal institutionslederne derfor både have ledelsesrum og rum til nytænkning og styres på resultaterne.

Regeringen og KL vil gensidigt støtte og arbejde for de aftalte principper. KL vil efterleve de aftalte principper i vejledningen af kommunerne. Regeringen vil efterleve og støtte principperne i sit samarbejde med Folketinget.

Boks 1**Principper for decentral styring**

Klar ansvarsfordeling mellem stat og kommuner

1. Tydeligt opgaveansvar over for borgerne
2. Enkeltsager løses konkret

Mål- og rammestyring er grundlag for samarbejdet mellem stat og kommuner

3. Klare mål og fokus på resultater
4. Dokumentation af indsats og effekt

Klart politisk ledelsesansvar og rum for ledelse og medarbejdere i de udførende institutioner

5. Politiske målsætninger er styrende for indsatsen
6. Decentralt ledelsesrum og metodefrihed
7. Mål og resultater synliggøres for borgerne
8. Aktiv inddragelse af medarbejdere og brugere

Fælles ansvar for forenkling af regulering og dokumentation af den kommunale opgaveløsning

9. Systematisk forenklingsindsats af regulering

Måltrettet tilsyn med de kommunale serviceopgaver

10. Nye former for kvalitetssikring

De aftalte principper for decentral styring er gengivet i fuld tekst i bilag 1.

3. Kommunernes økonomi i 2008

Dansk økonomi befinder sig i en højkonjunktur med høj økonomisk vækst og en historisk lav ledighed. Regeringen tilkendegiver på den baggrund, at der er behov for tilbageholdenhed i både de offentlige drifts- og anlægsudgifter.

Regeringen og KL er enige om at tillægge det afgørende betydning, at den indgåede aftale realiseres således, at de kommunale udgifter i 2008 både i budgetterne og regnskaberne ligger inden for rammerne af aftalen. Dette forudsætter, at kommunerne budgetterer i overensstemmelse med det aftalte og generelt undgår tillægsbevillinger, som ikke er finansieret ved omprioriteringer.

Regeringen og KL er enige om, at der for kommunerne under ét vil være balance i den kommunale økonomi i 2008 med nedenstående forudsætninger.

Tabel 1. Balance for kommunerne i 2008*

Mio. kr., 2008-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	205.013
Overførsler	41.990
Bruttoanlæg	16.800
Øvrige udgifter	6.970
Udgifter i alt	270.773
Skatteindtægter	-207.934
Bloktilskud mv.	-41.196
Balancetilskud	-13.401
Øvrige indtægter	-8.242
Indtægter i alt	-270.773
<i>Balance</i>	<i>0</i>

* Foreløbig: justeres på baggrund af regionsaftalen.

Aftalen indebærer, at kommunernes serviceudgifter i 2008 udgør 205.013 mio. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT-princippet.

I 2008 ydes et midlertidigt balancetilskud til kommunerne på 13.401 mio. kr. Regeringen og KL er enige om, at der hermed under ét er sikret finansiering til de aftalte udgifter.

Med overgangen til den nye kommunale struktur har kommunerne overtaget nye opgaver på hovedparten af de borgernære serviceområder. Det skaber bedre muligheder for både at tilvejebringe en sammenhængende service til borgerne og en bedre samlet styring og prioritering af udgifterne. Prioriteringen af de nye opgaveområder skal ske i overensstemmelse med de overordnede aftalte rammer for den kommunale økonomi.

Regeringen og KL har i forlængelse heraf drøftet opgaverne på social- og sundhedsområderne, hvor kommunerne står over for særlige udfordringer.

I september 2006 drøftede regeringen og KL udgiftsudviklingen på det tunge sociale område, som kommunerne overtog fra amterne pr. 1. januar 2007. Det blev aftalt, at den faktiske udgiftsudvikling på de overtagne opgaver skulle gøres op, når amternes regnskaber for 2006 forelå i foråret 2007.

Amternes regnskaber for 2006 viser, at udgiftsudviklingen på særligt det tunge sociale område og specialundervisningsområdet har været højere end forudsat i DUT-aftalen vedrørende de økonomiske konsekvenser af kommunalreformen.

Regeringen og KL har drøftet konsekvenserne for den kommunale økonomi, og der er enighed om, at kommunernes udgifter i 2008 løftes med i alt 850 mio. kr. i forhold til det aftalte niveau for 2007.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne dermed er kompenseret fuldt ud for de overtagne amtslige opgaver, og at kommunerne i 2008 kan videreføre det nuværende serviceniveau inklusive overtagne amtslige opgaver.

I henhold til tillægsaftalen fra september 2006 vil der ske en midtvejsregulering af bloktilskuddet i 2007 på 424 mio. kr.

Det er derudover aftalt, at kommunernes udgifter i 2008 løftes med 1,3 mia. kr. til ældre, børn, socialområdet og for at imødegå et demografisk udgiftstræk.

Sundhedsområdet

Aktivitetsbestemt kommunal medfinansiering

Medfinansieringen af de aktivitetsbestemte udgifter på sygehusene giver kommunerne yderligere incitament til at fremme borgernes sundhed både ved egen forebyggende indsats og i dialog med regionerne.

Regeringen og KL er enige om, at fastsættelsen af den kommunale balance baseres på den forventede kommunale medfinansiering med udgangspunkt i det forventede udgifts- og aktivitetsniveau i det regionale sundhedsvæsen.

Vurderingen af den faktiske kommunale medfinansiering er indtil videre alene baseret på afregninger for de første fire måneder af 2007. Der er enighed mellem parterne om nøje at følge udviklingen i den kommunale medfinansiering i resten af 2007, således at det bliver muligt at få et klarere overblik over, hvordan faktorer som sæsonudsving, ændringer i indlæggelsesmønster mv. påvirker de månedlige afregninger. Der er enighed om, at der ikke på det nuværende grundlag er anledning til at revidere det skøn for den kommunale medfinansiering i 2007, som lå til grund for økonomiaftalen fra juni 2006.

Regeringen og KL er endvidere enige om, at en eventuel afvigelse fra det forudsatte i kommunernes udgifter til medfinansiering af det regionale sundhedsvæsen generelt ikke indgår i opgørelsen af de aftalte udgiftsrammer for den kommunale økonomi. Der er samtidig enighed om, at eventuelle væsentlige afvigelser fra det forudsatte niveau for den aktivitetsbestemte medfinansiering kan drøftes i forbindelse med en midtvejsvurdering af aktiviteten i 2008.

Genoptræning

Kommunerne har fra 1. januar 2007 overtaget genoptræningsopgaven fra amterne. De foreløbige opgørelser af udviklingen i genoptræningsomfanget siden kommunernes overtagelse af opgaven viser en vækst i antallet af genoptræningsplaner, men det er usikkert, i hvilket omfang væksten afspejler en underliggende stigning i antallet af ydelser.

Væksten i antallet af genoptræningsplaner er en indikation af, at flere borgere får grundlag for at udnytte den lovfæstede ret til genoptræning efter indlæggelse. Der afsættes derfor yderligere 300 mio. kr. til området i 2008.

Der er tidligere aftalt en fælles overvågning af området med henblik på at frembringe et kvalificeret grundlag for en vurdering af aktivitets- og udgiftsudviklingen. Parterne er enige om at drøfte resultaterne af denne i 2008.

Omfanget af specialiseret genoptræning er meget højt og varierer meget mellem sygehusene. Det er i forbindelse med kommunalreformen lagt til grund, at langt hovedparten af genoptræningsopgaven skal løses i kommunalt regi. De opstillede kriterier for specialiseret genoptræning har til formål at understøtte en snæver faglig afgrænsning af den genoptræning, der skal ske i sygehusregi. Heri ligger, som tidligere tilkendegivet, at langt hovedparten af genoptræningsopgaven skal løses i kommunalt regi.

Regeringen, Danske Regioner og KL er derudover enige om at undersøge incitamentsstrukturer og styringsmuligheder på genoptræningsområdet i efteråret 2007, herunder særligt inden for det specialiserede område. Udvalget skal fremlægge konkrete forslag til, hvordan kommunerne får større muligheder for at tilrettelægge genoptræningsindsatsen på den fagligt og økonomiske set mest effektive måde. Resultatet af dette arbejde skal foreligge senest 1. april 2008 med henblik på at kunne indgå i drøftelserne i forlængelse af monitoreringsordningen.

Øvrig sundhed

Indførelsen af den kommunale aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsområdet har medført et øget kommunalt informationsbehov om borgernes forbrug af sundhedsydelser mv. Regeringen og KL er enige om vigtigheden af, at kommunerne får adgang til relevant information om borgernes sundhedstilstand, så de har et solidt grundlag for prioritering af forebyggelsesindsatsen. Der er enighed om at skabe en fælles og forpligtende ramme for drøftelser af de konkrete informationsbehov, herunder fordelingen af eventuelle afledte udgifter, så mulighederne for at indfri potentialet ved den aktivitetsbestemte medfinansiering understøttes bedst muligt.

Med den nye sundhedslov er det blevet obligatorisk for alle regioner at opkræve færdigbehandlingstakst fra kommunerne for færdigbehandlede somatiske og psykiatriske patienter, der fortsat er indlagt på sygehus. Der er enighed om, at der kan være behov for at følge udviklingen på området, og at udviklingen og mulige lokale tiltag i denne anledning bl.a. kan drøftes i sundhedskoordinationsudvalgene og tages op i de sundhedsaftaler, der indgås mellem kommunerne og regionerne.

Sammen med Danske Regioner er regeringen og KL enige om i fællesskab at igangsætte et arbejde om almen praksis' rolle i fremtidens sundhedsvæsen. Arbejdet skal bl.a. belyse:

- Organisering og arbejdstilrettelæggelsen i mere bæredygtige enheder, herunder bl.a. størrelsen af lægepraksis og anvendelse af klinikpersonale.
- Den faglige og økonomiske styring og udvikling af almen praksis, herunder incitamenter og honorarstruktur.
- Samspillet mellem sygehusvæsen, almen praksis og kommuner.

Regeringen, Danske Regioner og KL er desuden enige om, at der skal være øget fokus på at få kortlagt almen praksis' henvisningspraksis, herunder at der igangsættes en analyse af henvisningspraksis i regi af Samarbejdsprojektet for den offentlige sektor. Resultaterne fra dette arbejde kan indgå i det samlede analysearbejde af sektoren.

Øvrige økonomiske forudsætninger

De økonomiske rammer for den kommunale økonomi udgøres endvidere af de aftaler og forudsætninger, der fremgår af boks 2 nedenfor.

Boks 2

Bidrag til regionerne

- Kommunernes grundbidrag på sundheds- og udviklingsområderne er for 2007 ved lov fastsat til henholdsvis 1.102 kr. og 110 kr. For 2008 vil pris- og lønregulering indebære, at udgangspunktet for regionernes bidragsfastsættelse vil være et grundbidrag på 1.133 kr. på sundhedsområdet og et grundbidrag på 113 kr. på udviklingsområdet. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2007-2008 på 2,8 pct. inklusive medicin.
- Den kommunale balance i 2008 tager højde for, at der er sammenhæng mellem kommunernes forventede medfinansiering på sundhedsområdet og det aftalte udgiftsniveau for regionerne.

Overførsler

- Det er forudsat, at udgifterne til førtidspension, kontanthjælp, aktivering, revalidering, introduktionsprogrammet på integrationsområdet, erhvervsgrunduddannelse, ledighedsydelse, sygedagpenge, boligstøtte, personlige tillæg og tilskud til fleksjob mv. udgør i alt 42,0 mia. kr. i kommunerne i 2008 under forudsætning af en satsreguleringsprocent på 2,6 pct.
- Regeringen og KL er enige om, at der i 2008 i tilfælde af væsentlige ændringer i skønnet for udgifterne til indkomstoverførsler sammenholdt med de øvrige forudsætninger for aftalen vil være behov for at neutralisere dette i relation til den indgåede aftale.
- Regeringen og KL er enige om, at kommunernes aktive indsats kan påvirke størrelsen af indkomstoverførslerne.

Skatter

- Det er ved fastsættelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i kommunerne lagt til grund, at fremskrivningsprocenten for udskrivningsgrundlaget fra det korrigerede beregningsgrundlag for 2005 til 2008 udgør 10,2 pct.
- Skønnet over udskrivningsgrundlaget i 2008 hviler i øvrigt på en forudsætning om uændret lovgivning. Ved efterfølgende ændringer heri med virkning for 2008-grundlaget foretages der efterregulering med henblik på neutralisering af virkningerne.
- Der er med virkning fra og med 2003 indført et loft over grundlaget for beregning af grundskyld. Det er forudsat, at reguleringsprocenten ved beregning af loftet for 2008 vil blive fastsat til 4,9 pct.

Særtilskud

- Forhøjelsen af midlerne til særtilskud til vanskeligt stillede kommuner fra 2007 med 150 mio. kr. videreføres til 2008. Forhøjelsen finansieres af bloktilskuddet.

Pris- og lønudvikling

- Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen for kommunerne fra 2007-2008 på 3,3 pct. eksklusive overførsler og 3,2 pct. inklusive overførsler.
- Der igangsættes et fælles arbejde mhp. eventuelt at justere metoden for udarbejdelse af pris- og lønskøn for kommunerne efter overgangen til den nye kommunale struktur.

Likviditet

- Regeringen vil fremsætte lovforslag med henblik på, at de deponerede midler frigives over en treårig periode startende fra 2008 i lige store rater.

Forsyningsvirksomheder

- Regeringen har tilkendegivet, at den vil søge tilslutning til, at de ordninger der gælder i 2007 for deponering og låntagning i relation til forsyningsområderne videreføres i 2008 og frem.

Anlæg og frigivelse af deponerede midler mv.

Kommunerne har som følge af lovgivningen om midlertidig binding af overskudslikviditet deponeret likviditet på i alt 6,5 mia. kr. Regeringen vil fremsætte lovforslag med henblik på, at de deponerede midler frigives over en treårig periode startende fra 2008 i lige store rater.

Frigivelsen af de deponerede midler knytter sig til kommunernes anlægsinvesteringer, hvor der i forlængelse af kommunalreformen kan være et særligt behov for nye investeringer mv. eksempelvis på skoleområdet.

Der er i aftalen finansieret et bruttoanlægsniveau på 14,0 mia. kr. Regeringen og KL er endvidere enige om, at kommunerne har mulighed for at afholde meranlæg på 2 mia. kr. som følge af frigivelsen af deponerede midler. Hertil kommer, at der gives en særskilt låneadgang inden for en dispensationspulje på 800 mio. kr. målrettet til skoleinvesteringer mv. og især forbeholdt kommuner, der ikke har mulighed for at tilvejebringe finansiering via frigivelse af deponeret overskudslikviditet.

Regnskaberne for 2006 viser en overskridelse af de genåbnede budgetter på i alt 1,1 mia. kr. Under hensyntagen til bl.a. ændrede forudsætninger for pris- og lønudviklingen vil der i henhold til Lov om regulering af statstilskuddet til kommuner i 2007 skulle ske en modregning i kommunernes bloktilskud for 2007 på 541 mio. kr.

For så vidt angår de kommuner, der har overskredet det genåbnede budget for 2006, har regeringen meddelt, at den vil søge tilslutning til, at modregningen i kommunernes bloktilskud vil blive erstattet af en fastfrysning i fem år af tilsvarende deponerede midler op til størrelsen af kommunens samlede deponerede likviditet.

4. Den kommunale skattefastsættelse i 2008

Som led i overgangen til den nye kommunale struktur og finansierings- og udligningsreformen har der i 2006 og 2007 været loft over kommunernes skatter.

Kommunerne har fra 2008 igen ret til at fastsætte skatteudskrivningen. Regeringen har meddelt, at skattestoppet fortsat gælder i 2008.

Regeringen og KL har aftalt, at der inden for en aftalt ramme på 750 mio. kr. kan foretages en målrettet justering af indkomstskatter, som kan understøtte, at enkeltkommuner kan opretholde en langsigtet balance mellem udgifter og indtægter.

Regeringen vil søge tilslutning til, at skattestoppet overholdes ved, at der foretages en modgående nedsættelse af den statslige skattesats. Skatteombytningen ligger dermed inden for rammerne af regeringens skattestop.

Rummet for den kommunale skattejustering sammensættes af en reduktion af statsskatten svarende til 500 mio. kr. samt 250 mio. kr. svarende til, at kommunerne i 2008 anvender det uudnyttede rum vedrørende skattefastsættelsen i 2007.

Regeringen har givet tilsagn om "frit lejde" til de kommuner, der sænker skatten i 2008 og fremefter. Det betyder, at regeringen senere er indstillet på, at disse kommuner frit vil kunne hæve skatten til skatteniveauet i 2007 (det fastsatte skatteloft for 2007) uden at blive omfattet af modgående individuelle foranstaltninger ved en samlet kommunal skattestigning.

Til de kommuner, som ikke er sammenlagt ved kommunalreformen, har regeringen endvidere fastholdt sit tidligere tilsagn om "frit lejde" fra og med budgetåret 2003.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne under ét med det forudsatte niveau for den kommunale skattefastsættelse, balancetilskuddet og med aftalens øvrige forudsætninger er sikret finansiering til de i aftalen forudsatte udgifter i 2008.

Regeringen har meddelt, at den vil søge tilslutning i Folketinget til en modgående regulering i det kommunale balancetilskud for 2008, hvis skatteudskrivningen i 2008 overstiger det aftalte niveau for kommunerne under et.

5. Synergi og serviceforbedringer i de nye kommuner

Regeringen og KL er enige om, at kommunalreformen har skabt grundlag for en højere kvalitet og en mere effektiv opgavevaretagelse i kommunerne.

I forbindelse med gennemførelsen af kommunalreformen pr. 1. januar 2007 drøfter stort set alle kommuner de mulige effektiviserings- og synergigevinster, der kan udnyttes ved sammenlægning af kommunerne og samlingen af de overflyttede opgaver.

Kommunerne har forholdt sig til, at noget af dette potentiale kan hentes straks, mens det fulde potentiale først kan indhøstes over en årrække. KL's temaguide om udmøntning af serviceniveau og budgetoverholdelse i 2007 vil kunne danne grundlag for kommunernes videre arbejde med at identificere og realisere synergigevinsterne.

Det er en afgørende forudsætning for at udnytte disse muligheder, at der er formuleret politiske mål og handleplaner. En tidlig fastsættelse af mål og strategi for kommunens arbejde med reformspørgsmålene understøtter mulighederne for at indhøste gevinster i form af kvalitetsforbedringer og effektiviseringer.

Regeringen og KL vil på den baggrund opfordre til og understøtte, at kommunerne i de kommende år fortsætter arbejdet med at indhøste og realisere reformens fulde potentiale, og at dette indgår som et centralt mål i forbindelse med kommunernes budgetlægning for 2008.

I de sammenlagte kommuner er der særlige muligheder for at omprioritere fra administration til borgernær service. Ligeledes vil det i øvrige kommuner være muligt at opnå synergigevinster i forbindelse med kommunernes overtagelse af opgaveansvaret på de områder, hvor der tidligere har været et delt ansvar mellem amt og kommune.

Indkøb

På statens område er der opnået betydelige besparelser i det statslige indkøbsprogrammes første fase. En række kommuner har ligeledes effektiviseret indkøbsområdet ved bedre aftaleindgåelse, tværgående indkøbssamarbejder, ny styringsinformation og centralisering af indkøbsaftaler. Herudover vil kommunerne i anden fase af det statslige indkøbsprogram få mulighed for at tilslutte sig aftalerne vedrørende IT-hardware samt tele- og datakommunikation.

Regeringen og KL er enige om, at etableringen af de nye og større kommuner samt kommunernes deltagelse i de statslige indkøbsprogrammer, skaber behov for at vurdere mulighederne for at styrke det nuværende kommunale samarbejde på indkøbsområdet.

Øget konkurrenceudsættelse

Som led i aftalen om kommunernes økonomi for 2007 aftalte regeringen og KL, at kommunerne skal øge andelen af konkurrenceudsatte opgaver til 25 pct. i 2010 opgjort med udgangspunkt i indikatoren for kommuner-

nes brug af private leverandører, PLI. Regeringen og KL har i aftalen bekræftet denne målsætning.

Der er i den forbindelse enighed om at arbejde med en indikator for konkurrenceudsættelse, IKU, der tager højde for situationer, hvor et område har været konkurrenceudsat, og hvor kommunen vinder opgaven. Indikatoren kan nærmere vurderes, når regnskab 2007 foreligger.

Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at forlænge Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor til og med 2010 inden for en uændret økonomisk ramme.

Fortsat udbredelse af digitalisering

Regeringen og KL aftalte sidste år, at effektiviseringsgevinster som følge af digitaliseringsprojekter som hovedregel tilfalder kommunerne. Kommunerne har derfor et stort incitament til at realisere disse gevinster.

Fortsat udbredelse af digitale løsninger i kommunerne er vigtig, da det er med til at frigøre ressourcer, som kan prioriteres mod de borgernære serviceopgaver. Samtidig kan digitalisering højne kvaliteten i borgerbetjeningen.

Projekt Digital Forvaltning

For at sikre, at udviklingen af fællesoffentlige digitale løsninger sker i tæt dialog og samarbejde mellem de fællesoffentlige parter, er der enighed om at videreføre Projekt Digital Forvaltning til og med 2010. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne afholder 6,7 mio. kr. årligt i perioden 2008-2010 til finansiering af den kommunale andel.

Ny digitaliseringsstrategi

Parterne har i foråret 2007 lanceret en ny strategi for digitalisering af den offentlige sektor frem til 2010. Strategien indeholder 34 nye initiativer, som skal gennemføres frem til 2010, herunder den fællesoffentlige borgerportal, som skal sikre borgerne en samlet digital og personificeret indgang til den offentlige sektor.

Strategiens initiativer finansieres via en afsat pulje, som finansieres af de fællesoffentlige parter. Styregruppen for Tværoffentligt Samarbejde sikrer fællesoffentlig forankring af initiativer og udarbejder projektplanerne for de enkelte initiativer med henblik på politisk godkendelse i regeringen og henholdsvis KL og Danske Regioner.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne afholder i alt 97,2 mio. kr. i perioden 2007-2010 til udmøntning af strategien, heraf 69 mio. kr. i 2008. Regeringen og Danske Regioner afholder de resterende udgifter i perioden.

6. Øvrige temaer

Plejeboliger mv.

Med henblik på at sikre at kommunerne kan gennemføre det planlagte byggeri i forbindelse med plejeboligarantiens opfyldelse pr. 1. januar 2009, er parterne indstillet på inden sommerferien at drøfte mulige geografiske løsninger for en forhøjelse af maksimumsbeløbet.

For yderligere at sikre kommunerne mulighed for at planlægge byggeaktiviteten i den resterende periode indtil garantiens ikrafttræden er parterne enige om at nedsætte den kommunale grundkapital for plejeboliger til 7 pct. med virkning fra 1. januar 2008. Den kommunale grundkapital for de øvrige almene boligtyper, herunder almindelige ældreboliger, er fortsat 14 pct.

Endelig er regeringen og KL enige om at undersøge mulighederne for, at kommunerne vil kunne stille garanti for lån på markedsvilkår til delvis finansiering af nyt alment boligbyggeri. Det skal herunder vurderes, om det kan bidrage til billigere finansiering af alment boligbyggeri. En sådan mulighed vil skulle udformes i overensstemmelse med de konkurrenceretlige regler og EU's kapitaldækningsdirektiv. Endelig er parterne enige om, at der i forbindelse med det kommende forslag til ændring af almenboligloven, som følge af indførelsen af SDO-lån, skal overvejes en udvidelse af långiverkredsen.

Friplejeboliger

Med henblik på at overvåge effekterne af lov om friplejeboliger gennemføres der tre år efter lovens ikrafttræden en evaluering af loven. Evalueringen vil bl.a. omfatte kapacitetstilpasning i kommunerne, udviklingen i serviceudgifterne på området og den kommunale administration af ordningen. Evalueringen kan danne grundlag for en drøftelse af de økonomiske konsekvenser af lovgivningen.

Sikrede døgninstitutioner

Med kommunalreformens opgavefordeling er det kommunerne, der skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på sikrede døgninstitutioner. Kommunerne kan opfylde deres forsyningsforpligtelse ved samarbejde med regionerne, og regionerne skal efter aftale med kommunerne etablere sikrede døgninstitutioner.

Regeringen og KL er enige om, at der sker særskilt kompensation for såvel anlæg som drift af yderligere fem pladser med ibrugtagen 1. juni 2007, som ekstraordinært er etableret i 2007. Derudover vil regeringen søge satspuljepartiernes tilslutning til at finansiere etableringen af yderligere 10 pladser i 2008 svarende til 16 mio. kr.

Med henblik på fremover at sikre den nødvendige kapacitet på området og hindre, at der sker afvisninger på grund af pladsmangel, er parterne ligeledes enige om, at en vurdering af kapaciteten på de sikrede døgninstitutioner fremover skal indgå som et fast punkt i rammeaftalerne mellem regioner og kommuner på det sociale område.

Parterne er desuden enige om at igangsætte et udvalgsarbejde, der skal se på styringsprincipperne på området samt brugen af de sikrede pladser. Arbejdet afsluttes ultimo april 2008.

Parkeringsafgifter

Der er enighed mellem KL og regeringen om at præcisere, at indførelse af parkeringszoner, udvidelse af eksisterende parkeringszoner, højere takster mv. alene kan ske af færdselsmæssige og ikke af fiskale hensyn.

Folkeskolen

Regeringen agter at give kommunerne større frihed til at indrette kommunens skolevæsen i overensstemmelse med lokale forhold. De lovgivningsmæssige bindinger for fælles ledelse af folkeskoler ophæves, og der skal være øgede muligheder for at etablere fælles ledelse af folkeskoler og dagsinstitutioner. Regeringen vil drøfte de relevante forslag herom med forligskredsen bag folkeskoleloven og vil fremsætte lovforslag i folketingssamlingen 2007/08.

Regeringen vil sammen med KL overveje fremtidige ændringer af uddannelsesbog og uddannelsesplan bl.a. set i lyset af, at der nu er indført elevplaner i folkeskolen. Det skal bl.a. vurderes, hvordan den fremtidige organisering af arbejdet med uddannelsesbog og uddannelsesplan kan gøres så enkel som mulig.

Regeringen og KL er enige om, at der skal igangsættes en evaluering af følgende nye lovgivningsinitiativer: nationale test, de skriftlige elevplaner og kvalitetsrapporterne. Tidspunktet for evaluering aftales nærmere mellem regeringen og KL.

Løbende udgiftsovervågning

I forlængelse af økonomaftalen for 2007 blev der nedsat en arbejdsgruppe med det formål at skabe bedre indsigt i udviklingen i de kommunale udgifter i løbet af året. Der er enighed om, at der foretages én årlig indberetning af forventede regnskaber samtidig med, at der arbejdes mod en model, hvor den løbende udgiftsudvikling i kommunerne opgøres på baggrund af automatiske datatræk fra de kommunale økonomisystemer.

Offentligt-Privat Partnerskab og deponeringsregler

Med henblik på at fremme offentlige-private samarbejdsprojekter afsættes der i 2008 en lånepulje på 100 mio. kr. Der nedsættes samtidig en arbejdsgruppe under Indenrigs- og Sundhedsministeriet med henblik på bl.a. at

afdække, om der er forhold i de kommunale låneregler og bestemmelser om deponering, som bør overvejes i relation til gennemførelsen af sådanne samarbejdsprojekter, herunder spørgsmål om deponering for moms på byggeri og tidspunktet for deponering. Ligeledes vil andre spørgsmål i relation til en ajourføring af lånebekendtgørelsen kunne vurderes. Arbejdet afsluttes foråret 2008.

Budgetgaranti og rådighedsbeløb

Kommunernes udgifter til den aktive beskæftigelsesindsats finansieres via refusion fra staten til den enkelte kommune og via budgetgarantien til alle kommuner. Der er enighed om, at Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg med udgangspunkt i fordelingen af den samlede kompensation til beskæftigelsesindsatsen vurderer størrelsen af rådighedsbeløbet med henblik på mulige justeringer.

Regelforenkling

Regeringen og KL er enige om, at der løbende bør være fokus på, om reguleringen af kommunerne er hensigtsmæssig og opfylder aktuelle hensyn. Det er et fælles mål, jf. de aftalte principper for decentral styring i bilag 1, at forenkle reguleringen af kommunerne. Der er i fællesskab allerede iværksat en gennemgang af reguleringen på Beskæftigelsesministeriets område, og regeringen vil i samspil med KL herefter iværksætte en systematisk statslig forenklingssindsats af ny og eksisterende regulering på øvrige, væsentlige kommunale opgaveområder.

Fællesoffentlige projekter på sundhedsområdet

Kommunernes nye rolle på sundhedsområdet nødvendiggør, at kommunerne indgår som part i en række fællesoffentlige sundhedsprojekter. De samlede kommunale udgifter til deltagelse i disse projekter udgør i alt 13,5 mio. kr. årligt i 2008 og fremover. De kommunale udgifter finansieres af bloktilskuddet.

Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov sikrer unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov efter undervisningspligtens ophør mulighed for at følge en 3-årig ungdomsuddannelse, der er tilpasset deres særlige forudsætninger og behov. Regeringen og KL er enige om, at der nedsættes en hurtigarbejdende arbejdsgruppe, der har til formål at beskrive, hvordan kommunernes udbud af den 3-årige ungdomsuddannelse kan ske inden for de i loven anførte økonomiske rammer. Parterne er derudover enige om at drøfte de økonomiske konsekvenser af loven på baggrund af arbejdsgruppens afrapportering.

Bilag 1. Principper for decentral styring

I forlængelse af økonomiaftalen fra 2006 og arbejdet med Kvalitetsreformen har regeringen og KL opnået enighed om en række principper for god decentral styring.

Kommunalreformen har styrket kommunerne og skabt nye vilkår og behov for styring. Regeringen og KL er enige om, at principperne for decentral styring sætter rammerne for en klarere samarbejdsmodel mellem stat og kommuner og tydeliggør ansvarsdelingen. Principperne anvendes med respekt for gældende lovgivning, således at regler om sikring af borgernes rettigheder og retssikkerhed fortsat udgør grundlæggende vilkår for samarbejdet.

Principperne skal herudover understøtte kvalitet og effektivitet i opgavevaretagelsen i de decentrale institutioner. De skal sikre gennemsigtighed, så ansvaret for serviceniveau og prioriteringer synliggøres, og indsats og resultater af arbejdet fremstår klart for borgerne.

Regeringen og KL er enige om, at en stærk decentral offentlig sektor sikrer mest kvalitet for pengene. Opgaveløsningen kan tilpasses borgernes lokale præferencer, og indsigt i de lokale forhold skaber mulighed for effektiv prioritering. Det betyder også, at serviceniveauet på de enkelte velfærdsområder inden for lovgivningens rammer kan være forskelligt kommunerne imellem.

Principperne for decentral styring udgør et klarere grundlag for opgavevaretagelsen i de decentrale kommunale institutioner. Institutionerne står helt centralt som primær producent af den borgernære offentlige service på en lang række områder. Inden for de mål og rammer som kommunalbestyrelsen sætter, skal institutionslederne have ledelsesrum og rum til nytænkning.

Regeringen og KL vil gensidigt støtte og arbejde for de aftalte principper. KL vil efterleve de aftalte principper i vejledningen af kommunerne. Regeringen vil efterleve og støtte principperne i sit samarbejde med Folketinget.

Klar ansvarsfordeling mellem stat og kommuner

1. Tydeligt opgaveansvar overfor borgerne

Det skal fremstå tydeligt for borgerne, hvor det politiske opgaveansvar er placeret. Folketinget og regeringen har ansvaret for at fastsætte de overordnede rammer, herunder lovgivning m.v. samt den økonomiske politik. Kommunalbestyrelserne har ansvaret for kommunernes konkrete opgave-

varetagelse. De overordnede rammer for kommunernes økonomi aftales mellem regeringen og KL.

Der er gennemgående i dansk lovgivning en klar fordeling af offentlige opgaver mellem myndighederne. Det begrundes bl.a. af, at folkevalgte på nationalt, regionalt og lokalt niveau hver for sig bør have et tydeligt opgaveansvar overfor vælgerne.

Kommunalbestyrelserne har ansvaret for gennem prioriteringer at fastlægge kommunernes serviceniveau, at sætte rammer og mål for de kommunale institutioner, samt at sikre kvaliteten i opgavevaretagelsen. Folkeetinget og regeringen har ansvaret for den statslige regulering af kommunernes opgavevaretagelse samt tilrettelæggelsen af den overordnede økonomiske politik under hensyntagen til konjunkturudviklingen og de langsigtede økonomiske udfordringer.

De økonomiske rammer for kommunerne under ét aftales mellem regeringen og KL ved årlige forhandlinger.

Ministre og lokalpolitikere respekterer den lovfæstede ansvarsdeling. Når opgaveplaceringen lovgivningsmæssigt er klar er der ikke behov for hverken at flytte eller annektere et opgaveansvar.

2. Enkeltsager løses konkret

Enkeltsager, der ikke er repræsentative for den generelle opgaveudførelse, bør ikke give anledning til ny regulering eller lovgivning generelt. Myndigheden med opgaveansvaret finder løsninger på de specifikke forhold og udarbejder tydelig dokumentation herfor.

Kritiske enkeltsager bør ikke i sig selv give anledning til ny regulering. Lokalpolitikere skal påtage sig ansvaret for at løse den pågældende sag ud fra den konkrete kontekst. Landspolitisk bør man afholde sig fra at ophøje den enkelte sag til en generel problemstilling, hvis sagen ikke er repræsentativ for den generelle opgaveløsning.

Løsning af enkeltsager skal ske med respekt for det decentrale ledelsesansvar samt ved involvering af medarbejdere og brugere. Ved at søge en løsning på problemet, der hvor sagen er opstået, fremstår ansvarsfordelingen tydeligere for borgerne.

Initiativansvaret ligger hos den myndighed, der i henhold til lovgivningen har opgaven. Den ansvarlige minister har altid ret til at tage initiativ med henblik på eksempelvis at påvirke de overordnede rammer for kommunernes opgaveløsninger. Men hyppig brug af ministres beføjelser til at afkræve redegørelser med afsæt i enkeltsager kan skabe uklarhed om ansvarsfordelingen og sløre kommunalbestyrelsens ansvar. Lokalpolitikere

tager et klart ansvar for den konkrete opgaveudførelse, når opgaveansvaret er placeret lokalt.

Mål- og rammestyling er grundlag for samarbejdet mellem stat og kommuner

3. Klare mål og fokus på resultater

Statens styring af kommunerne tager afsæt i mål- og rammestyling med enighed om overordnede mål, der kan følges op på og giver kommunerne frihed i valg af metode.

Regeringen og KL ønsker at indføre mål- og rammestyling med fokus på resultater på de områder, hvor der ikke er særlige forhold, der taler for en mere detaljeret eller nuanceret regulering. Dermed sikres kommunerne størst mulig frihed i tilrettelæggelsen af de kommunale opgaver betinget af en større gennemsigtighed om resultater og opfyldelsen af nationalt fastsatte mål. Samtidig understreger mål- og rammestyling kommunalbestyrelsernes ansvar for prioritering og opgaveløsning.

Aftalerne vil omfatte overordnede mål, som gælder for kommunerne under ét og som har relevans for den kommunale opgavevaretagelse. Målene vil typisk være kvantitative (fx mål for optag på ungdomsuddannelserne) med mulighed for opfølgning på baggrund af dokumentation, og de skal være fokuseret på effekt. Endvidere er aftalerne gensidigt forpligtende og bygger på et ”noget for noget”-princip. Hermed arbejder kommunerne kollektivt for målenes opfyldelse og sikrer den fornødne dokumentation. Til gengæld afholder staten sig fra yderligere detailregulering på aftaleområderne.

4. Dokumentation af indsats og effekt

Vurderingen af den kommunale opgavevaretagelse baseres på løbende dokumentation af de kommunale aktiviteter og effekterne heraf.

Der er igangsat et samarbejde mellem regeringen og KL om udvikling af bedre dokumentation af den kommunale opgaveløsning. Primo 2007 blev der som det første område truffet aftale om den fremtidige dokumentation på ældreområdet.

Den aftalte dokumentation på ældreområdet giver mulighed for at følge forskellige aspekter af opgaveløsningen, idet den vedrører både ressourceforbrug, aktivitetsniveau, kvalitet, brugertilfredshed og andre effekter af indsatsen. Øvrige væsentlige serviceområder gennemgås på lignende vis efter et turnusprincip startende med udsatte børn og unge.

Dokumentation er en forudsætning for gennemsigtighed og en løbende vurdering af den kommunale opgavevaretagelse.

De enkelte indikatorer, som er aftalt mellem regeringen og KL, er udvalgt for at belyse opgavevaretagelsen bedre og er ikke udvalgt med henblik på en konkret målfastsættelse. I det omfang der på baggrund af dokumentationen fra indikatorerne kan opstilles relevante og dækkende mål på nationalt plan kan denne inddrages i forbindelse med tilrettelæggelsen af konkrete aftaler om mål- og rammestyning mellem regeringen og KL.

Klart politisk ledelsesansvar og rum for ledelse og medarbejdere i de udførende institutioner

Kommunalreformens konsekvenser for omfanget af opgaver og antallet af institutioner i den enkelte kommune tilsiger, at principperne i mål- og rammestyning også anvendes internt i den enkelte kommune, hvilket samtidig skaber rum for ledelse og medarbejderinddragelse på den enkelte institution.

I bestræbelsen på at understøtte decentraliseringen kan kommunalbestyrelsen prioritere forskellige mål og principper i sit valg af styringsredskaber, under hensyntagen til de udfordringer kommunen står overfor. I praksis er der flere former for styringsmodeller som kommunerne kan anvende. Det er afgørende, at kommunen klart tager stilling til, hvilke væsentlige mål der ønskes opnået med styringen, herunder hvordan styringen lever op til de principper som regeringen og KL har aftalt.

5. Politiske målsætninger er styrende for indsatsen

Kommunalbestyrelsen tilrettelægger styringen af de decentrale institutioner således, at der sikres en klar rolle- og ansvarsfordeling, fx ved brug af kontraktstyring eller tilsvarende modeller med vægt på decentralt ledelsesansvar. Dette skal dels tydeliggøre kommunalbestyrelsens ansvar for at fastlægge og prioritere rammer, mål og serviceniveau, dels understøtte ledelsesrummet samt en ansvarlig og professionel ledelse på institutionsniveau.

I forhold til det politiske niveau i kommunerne bør kommunernes styringsmodeller synliggøre og understøtte kommunalbestyrelsens politiske ledelsesansvar og institutionsledernes driftsansvar. Det politiske niveau skal fastlægge og prioritere de overordnede rammer, mål og serviceniveauer for kommunen.

For at give kommunerne større frihed i valget af styreform ændres Styrelsesloven, således at kommunerne kan vælge at placere ansvaret for den umiddelbare forvaltning i kommunalbestyrelsen (den såkaldte Skanderborgmodel) uden at skulle søge dispensation herom hos Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Den politiske styring styrkes igennem formulering af klare mål for indsatsen, aftaler med institutionerne samt opfølgning på, at de aftalte mål og resultater opnås. Det kan fx ske gennem en kontraktstyringsmodel eller tilsvarende modeller med vægt på decentralt ledelsesansvar. Ansvar for den leverede service er i sidste ende et politisk ansvar, og decentralisering er ikke ensbetydende med at slippe tøjlerne, men derimod at give det fornødne ledelsesrum til prioriteringer af opgavevaretagelsen.

6. *Decentralt ledelsesrum og metodefrihed*

Kommunalbestyrelsen sikrer de decentrale ledere ledelsesrum og metodefrihed, som kan bidrage til nytænkning og udvikling af kvaliteten af den offentlige service, gennem styring på resultater.

En klar styringsmodel i kommunen skal bidrage til, at de politiske målsætninger er styrende for institutionernes opgavevaretagelse. Den skal samtidig sikre, at der med de kommunale institutionslederes driftsansvar følger et ledelsesrum og metodefrihed, der kan bidrage til nytænkning og udvikling af kvaliteten af den offentlige service.

Decentralisering af ansvaret indebærer såvel en faglig som økonomisk decentralisering med henblik på at fremme kvalitet og effektivitet. Selv i den mest vidtgående decentralisering er det dog hensigtsmæssigt, at visse administrative og udviklingsorienterede opgaver varetages centralt for at udnytte stordriftsfordelene og synergieffekterne i en stor organisation, hvilket samtidig vil sikre institutionslederne mulighed for at fokusere yderligere på ledelsesfunktionerne.

7. *Mål og resultater synliggøres for borgerne*

De politiske mål for kommunens serviceniveau meldes klart ud til borgerne. Mål og resultater, der er relevante for borgerne, fx oplysninger om kvaliteten i den kommunale service, synliggøres gennem enkel og forståelig information.

Borgere og brugere informeres om kommunalbestyrelsens mål for de decentrale institutioner og om de resultater, der opnås. Det giver oplysninger om, hvad borgerne kan forvente sig af den leverede service, herunder de aktuelle mål for serviceniveau samt udviklingsområder.

Dokumentation af resultater er ligeledes vigtig. Både som et styringsinstrument for kommunalbestyrelsen bl.a. med sigte på fortsat udvikling af serviceområdet og som en understøttelse af brugernes frie valg. Offentliggørelse af resultater skaber gennemsigtighed og giver borgerne mulighed for at vurdere opgavevaretagelsen.

8. Aktiv inddragelse af medarbejdere og brugere

Både medarbejderne på institutionerne og brugerne har en viden om kvaliteten og udviklingsmulighederne i den borgernære service, som skal bruges igennem aktiv inddragelse. Dialogen med medarbejdere og brugere bør samtidig bruges som redskab i formidlingen af de politiske målsætninger.

En styring af de decentrale institutioner, der understøtter en aktiv inddragelse af såvel medarbejdere som brugere, er en væsentlig forudsætning for udvikling af den offentlige service.

Både medarbejderne på de kommunale institutioner og brugere heraf har en viden om kvaliteten og udviklingsmulighederne i den offentlige, borgernære service. Det er derfor vigtigt, at styringsmodellen sikrer en løbende dialog med disse to grupper.

Fælles ansvar for forenkling af regulering og dokumentation af den kommunale opgaveløsning.

Et fælles ansvar er forudsætning for fremdriften i forenklingsarbejdet på alle niveauer. Staten forpligter sig til, at forenklingshensynet indtænkes, når staten regulerer kommunerne. Tilsvarende forpligter kommunerne sig til, at forenklingshensynet indtænkes, når kommunerne regulerer institutionerne, således at institutionerne får størst mulig ledelsesrum og metodemæssig frihed i tilrettelæggelsen af arbejdet. Parterne anerkender, at der er behov for en fortløbende indsats, der vil kræve ressourcer fra både staten, KL og kommunerne. I forenklingsindsatsen inddrages såvel erfaringer fra medarbejdere og praktikere som de regeludstedende myndigheder.

En klar ansvarsfordeling mellem stat og kommune betyder, at staten i hovedreglen ikke har behov for en tæt detailstyring af kommunerne. Et tydeligt opgaveansvar over for borgerne viser, hvor ansvaret kan placeres, hvis servicen svigter.

9. Systematisk forenklingsindsats af regulering

Der er et fælles ansvar for fremdrift i forenklingsarbejdet. Staten hhv. kommunerne er ansvarlige for løbende at have fokus på at forenkle reguleringen af opgaveløsningen i hhv. kommuner og institutioner. Der iværksettes en systematisk statslig forenklingsindsats af ny og eksisterende regulering i samspil med KL. Indsatsen retter sig mod regelforenkling og forbedring af arbejdsgange, IT-understøttelse, tidsfrister mv

Den statslige indsats vil bygge på handlingsplaner for kommune- og ministerier med målsætninger, metoder og milepæle. Arbejdet tilrettelægges i faser, så der gives tid til problemidentifikation med inddragelse af erfaringer fra medarbejdere og valg af rette metoder.

Regeringen og KL er enige om, at indsatsen for at forbedre ny regulering i udvalgte lovforslag/ bekendtgørelsesudkast skal inddrage VAKKS-metoden. VAKKS-metoden kan bidrage med kvalificerede skøn over administrative konsekvenser, vurderinger af mulige konsekvenser for det kommunale selvstyre samt forslag til forbedringer af den påtænkte regulering.

Måltrettet tilsyn med de kommunale serviceopgaver.

10. Nye former for kvalitetssikring

Detaljerede procesregler i forbindelse med det kommunale tilsyn afvikles i takt med at der etableres nye former for kvalitetssikring af den kommunale opgavevaretagelse, fx i form af akkreditering, der forestås af eksterne aktører.

Regeringen og KL er enige om at sætte fokus på nye former for kvalitetssikring af den kommunale opgavevaretagelse. De nye former for kvalitetssikring skal styrke kommunernes samlede tilsynsfunktion og opgavevaretagelsen ved at sætte fokus på gennemsigtighed og understøtte en systematisk kvalitetsudvikling på de kommunale institutioner.

Akkreditering – dvs. en autoriseret vurdering af om en aktivitet, ydelse eller institution lever op til formulerede standarder - kan bidrage til fokus på videreudvikling af kvaliteten. Der er enighed om, at regeringen og KL vil samarbejde om udvikling af frivillige akkrediteringsmodeller. Model-lerne skal understøtte forankringen af det lokale ansvar for kvalitetsudvikling og sikre løbende læring på de kommunale institutioner gennem eksternt sparring med uafhængige og særligt uddannede akkreditorer.

I takt med at der etableres akkrediteringsordninger, fx på det sociale område, vil de detaljerede procesregler i forbindelse med det særlige tilsyn med kommunale plejehjem og botilbud mv. kunne afvikles.